

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 18C/82/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6413216281
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Daniel Koneracký
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2014:6413216281.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom samosudcom Mgr. Danielom Konerackým v právnej veci navrhovateľky: P. X., nar. XX.X.XXXX, bytom O., N. XXX/X, zastúpená advokátom JUDr. Michal Matala, AK so sídlom Lučenec, M. Rázusa č. 19, proti odporcovi: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., Bratislava, Pribinova č. 25, IČO: 35792752, zastúpený AK JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Bratislava, Kubániho č. 16, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e , že Dohoda o zrážkach zo mzdy č. 8200029414 zo dňa 30.04.2010, uzavretá medzi navrhovateľkou a odporcom je neplatná.

II. Odporca j e p o v i n n ý nahradiť navrhovateľke trovy konania vo výške 323,13 € v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet právneho zástupcu navrhovateľky advokáta JUDr. Michal Matala, AK so sídlom Lučenec, M. Rázusa č. 19.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka podala na tunajší súd návrh na začatie konania, ktorým sa domáhala určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 29.4.2010, ktorú uzavrela s odporcom. Zároveň spolu s podaným návrhom podala aj návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadala, aby sa odporca zdržal použitia dohody o zrážkach zo mzdy a zároveň, aby sa jej zamestnávateľ zdržal povinnosti vykonávať zrážky zo mzdy. Takýto návrh navrhovateľka odôvodnila tým, že predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorú uzavrela s odporcom na zabezpečenie úveru, ktorý jej bol poskytnutý je v rozpore ustanovenia práva EÚ ako aj právnych predpisov SR nakoľko boli porušené ustanovenia o ochrane spotrebiteľa.

Tunajší súd následne uznesením zo dňa 7.1.2014 nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil zamestnávateľovi navrhovateľky povinnosť nevykonávať zrážky zo mzdy na základe uzavretej dohody o zrážkach zo mzdy a zároveň uložil odporcovi povinnosť zdržať sa použitia takejto dohody o zrážkach zo mzdy a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Proti takémuto uzneseniu podal odvolanie odporca, pričom odvolací súd uznesením zo dňa 12.3.2014 rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdil.

Odporca s podaným návrhom na začatie konania nesúhlasil a žiadal ho zamietnuť nakoľko odporca využil inštitút dohody o zrážkach zo mzdy na zabezpečenie poskytnutého úveru v dôsledku čoho dochádza k splácaniu predmetného úveru. Ide tak o rovnocenný spôsob splácania dlhu ako uhrádzanie splátok vkladom v banke, trvalým príkazom a pod. Odporca zároveň poukázal na skutočnosť, že na použitie takéhoto právneho inštitútu nie je potrebné schválenie súdu ale postačuje existencia určitej právnej skutočnosti a to napríklad porušenie povinnosti vyplývajúce zo zmluvy /v danom prípade nesplácanie dohodnutých splátok/. Takýto zabezpečovací inštitút nebol zo spotrebiteľského práva zákonodarcom vylúčený ako neprípustný, a preto nejde o neprijateľnú podmienku, pretože dohoda o zrážkach zo mzdy bola jednak individuálne dojednaná a nevytvára nerovnováhu v právach a

povinnostiach v neprospech spotrebiteľa - navrhovateľky. Z podaného návrhu na začatie konania tiež nie je zrejmé, prečo by sa nemohli uhrádzať splátky úveru, keď každá splátka predstavuje platenie predmetu plnenia a ceny plnenia. Predmet a cena plnenia nie sú v zmysle platnej právnej úpravy /§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka/neprijateľnou podmienkou, a preto pri uhrádzaní splátok prostredníctvom zrážok zo mzdy nie je možné tvrdiť, že by sa tak uhrádzalo plnenie z neprijateľných podmienok. Odporca tiež uviedol, že navrhovateľka nemôže mať naliehavý právny záujem na určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy už len preto, že žiadne plnenia z neprijateľných podmienok sa na základe takejto dohody neplatili. Dohoda o zrážkach zo mzdy nepredstavuje zrážanie časti mzdy na základe akejkoľvek subjektívnej predstavy odporcu, ktorý by mal byť podľa tvrdení navrhovateľky splatený, ale predstavuje zrážky v podobe a výške ako boli dojednané mesačné splátky úveru a to z dôvodu, že navrhovateľka porušila svoje povinnosti. Okrem toho navrhovateľka odôvodňuje neplatnosť predmetnej dohody len odkazom na skutočnosť, že by odporca mohol vymôcť nároky z nekalých ustanovení hoci navrhovateľka by sa mohla domáhať posúdenia ich platnosti resp. neplatnosti. Zároveň podľa novely zákona o ochrane spotrebiteľa účinnnej od 1.5.2014, a to § 5a ods. 1 písm. a) neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávok alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, iba že táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Z takéhoto ustanovenia tak vyplýva, že dohoda o zrážkach zo mzdy je v súlade s platnými právnymi predpismi.

Tunajší súd následne nariadil termín pojednávania na 20.6.2014, pričom v zmysle § 101 ods. 2 Osp pojednával v neprítomnosti odporcu a jeho právneho zástupcu, pretože tí mali termín pojednávania riadne doručený a nepožiadali o odročenie z dôležitého dôvodu. Navrhovateľka na pojednávaní spolu so svojím právnym zástupcom poukázali na skutočnosť, že podľa ich názoru je dohoda o zrážkach zo mzdy neplatná nakoľko nebola individuálne dojednaná, pretože bez podpisu takejto dohody by jej odporca neposkytol revolvingový úver. Okrem toho navrhovateľka nebola vopred oboznámená s takouto dohodou a existovala tu nerovnováha v postavení odporcu a jej. Navrhovateľka tiež poukázala na nekalé praktiky odporcu, pretože reálne jej bol poskytnutý úver len vo výške 770,18 eur a nie vo výške 900 eur ako je deklarované v zmluve o úvere s tým, že uhradila celkovo sumu 1.552,58 eur čo je niekoľkonásobne viac ako jej bol poskytnutý úver. Zároveň žiadala, aby súd vypočul zamestnankyňu odporcu s ktorou uzatvárala úverovú zmluvu a to pani G. X.. Súd následne nariadil pojednávanie na deň 1.8.2014, pričom toto pojednávanie sa opätovne vykonalo v zmysle § 101 ods. 2 Osp v neprítomnosti odporcu a právneho zástupcu odporcu. Navrhovateľka na takomto pojednávaní spolu s jej právnym zástupcom žiadali, aby súd upustil od výsluchu navrhovanej svedkyne G. X..

Odporca zotrval na svojich písomných vyjadreniach s tým, že podľa jeho názoru je dohoda o zrážkach zo mzdy v súlade tak s unijným právom ako aj právnym poriadkom SR, a podľa jeho názoru je platná. Zároveň odporca oznámil miesto podnikania svedkyne G. X..

Súd po oboznámení sa zmluvou o revolvingovom úvere č. 8200029414 uzavretou medzi účastníkmi konania zo dňa 30.4.2010, oznámením odporcu o schválení úveru navrhovateľke zo dňa 30.4.2010, dohodou o zrážkach zo mzdy zo dňa 30.4.2010, č. XXXXXXXXXX, listom zo dňa 24.1.2013, potvrdením o vykonávaní zrážok zo mzdy zo dňa 10.10.2013, rozhodnutiami všeobecných súdov SR, ako aj ostatným spisovým materiálom zistil nasledovný skutkový stav veci:

Navrhovateľka uzavrela dňa 30.4.2010 s odporcom zmluvu o revolvingovom úvere na základe ktorej bol poskytnutý úverový limit 900 € s tým, že poskytnutá čiastka revolvingu bola 474,48 €. Zároveň sa navrhovateľka zaviazala takto poskytnutý úver splácať v mesačných splátkach vo výške 48,22 € so splatnosťou 42 mesiacov. Zmluvná odmena za poskytnutie revolvingu bola dojednaná vo výške 682,85 €, pričom ročná úroková sadzba úveru bolo 76,20% a RPMN za úver bolo 60,48 %. Navrhovateľka reálne čerpala sumu úveru vo výške 770,18 €. Zároveň uzavrela navrhovateľka s odporcom dohodu o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXX zo dňa 30.4.2014 na základe ktorej mal mať odporca pohľadávku voči navrhovateľke z titulu poskytnutého úveru vo výške 900 € s tým, že takáto pohľadávka je zabezpečená takouto dohodou o zrážkach zo mzdy a to vrátane príslušenstva úveru, prípadne uplatnenými zmluvnými pokutami, ako aj nákladmi, ktoré preukázateľne vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávky. Zároveň sa účastníci konania dohodli, že podľa takejto dohody o zrážkach zo mzdy je zamestnávateľ navrhovateľky povinný vykonávať v prospech odporcu mesačné zrážky zo mzdy vo výške 48,22 € mesačne. Strany sa tiež v zmysle článku III. takejto uzavretej dohody dohodli, že zrážky zo mzdy budú vykonávané zamestnávateľom navrhovateľky a to až do doby než odporca zamestnávateľovi ohlási, že všetky jeho pohľadávky sú splatené. Zároveň podľa článku V. navrhovateľka nemôže takúto dohodu pred splatením pohľadávky vypovedať alebo od nej odstúpiť alebo iným spôsobom jednostranne ukončiť. S oznámenia odporcu zo dňa 24.1.2013 adresovaného zamestnávateľovi navrhovateľky bolo oznámené, že navrhovateľke

zostáva splatiť na istine úveru 866,10 € s tým, že odporca žiada o vykonávanie zrážok zo mzdy. Z potvrdenia o vykonávaní zrážok zo mzdy zo dňa 10.10.2013 zamestnávateľom navrhovateľky vyplýva, že revolvingová pôžička č. 8200029414 boli navrhovateľke vykonané zrážky v prospech odporcu vo výške 360,44 €. Navrhovateľka zároveň poukázala na skutočnosť, že do uplatnenia dohody o zrážkach zo mzdy zaplatila dobrovoľne odporcovi sumu 1.159,14 €, pričom odporca výšku vykonaných úhrad, resp. zrážok zo mzdy nespochybňoval.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

Dohoda o zrážkach zo mzdy je prostriedkom na zabezpečenie peňažnej pohľadávky a potom môže byť uzavretá skôr, ako došlo k vzniku omeškania, teda možno touto dohodou zabezpečiť aj pohľadávku, ktorá sa stane zročnou v budúcnosti. Dohoda o zrážkach zo mzdy však musí spĺňať všeobecné náležitosti právneho úkonu podľa § 37 ods. 1 Obč. zák., t. j. musí byť urobený tejto úkon slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne a to pod následkom neplatnosti. Dohoda o zrážkach zo mzdy musí pritom obsahovať označenie veriteľa a dlžníka, platiteľa mzdy, označenie pohľadávky o uspokojenie ktorej ide, ako aj výšku dohodnutých zrážok.

Súd po preskúmaní zmluvy o úvere ako aj uzavretej dohode o zrážkach zo mzdy dospel k názoru, že navrhovateľka má postavenie spotrebiteľa nakoľko zmluva o úvere ako aj dohoda o zrážkach zo mzdy mali formulárový charakter a obsah takýchto zmlúv nemohla takmer žiadnym spôsobom ovplyvniť. Zároveň nebolo v konaní preukázané a ani odporcom tvrdené, že finančné prostriedky boli poskytnuté navrhovateľke na výkon povolania, zamestnania alebo výkon podnikateľskej činnosti. Navrhovateľka tak mala pri uzatváraní zmluvy o úvere ako aj dohode o zrážkach zo mzdy postavenie slabšej strany s tým, že takéto zmluvy vypíňal zamestnanec odporcu.

Z obsahu dohody o zrážkach zo mzdy vyplýva, že tá slúžila na zabezpečenie pohľadávky vzniknutej z poskytnutého úveru s tým, že navrhovateľka ako slabšia strana v takomto zmluvnom vzťahu nemohla jednak ovplyvniť aký inštitút zabezpečenia takéhoto úveru si zvolí odporca a nemohla tiež ovplyvniť obsah dohody o zrážkach zo mzdy. Navyše inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňoval odporcovi obísť právnu úpravu na ochranu spotrebiteľa, ktorá vyplýva jednak z unijného práva ako aj právneho

poriadku SR nakoľko na základe takéhoto zabezpečovacieho inštitútu sa vykonávali zrážky zo mzdy navrhovateľky bez toho, aby boli nároky odporcu uplatňované zo zmluvy o úvere preskúmané súdom, pričom ten si mohol uplatňovať akýkoľvek nárok bez ohľadu na to, či takýto nárok bol odôvodnený alebo nie. Z celého konania odporcu tak vyplýva, že účelom takéhoto zabezpečenia jeho pohľadávky bolo, aby vylúčil zo súdneho prieskumu uplatňovanú pohľadávku voči navrhovateľke, pričom takúto pohľadávku vymáhal aj napriek tomu, že navrhovateľka čiastočne splácala poskytnutý úver s tým, že splatila viac ako bola poskytnutá istina úveru a odporca napriek tomu pokračoval vo vykonávaní zrážok zo mzdy navrhovateľky. Z obsahu dohody o zrážkach zo mzdy vyplýva, že bola formulovaná jednostranne v neprospech navrhovateľky ako spotrebiteľa /podľa článku I takejto dohody odporcovi vznikne pohľadávka voči navrhovateľke vo výške poskytnutého úveru vo výške 900 € s tým, že takáto pohľadávka bude zabezpečená dohodou o zrážkach zo mzdy vrátane príslušenstva ako aj zmluvných pokút a nákladov, ktoré odporcovi vzniknú v súvislosti s vymáhaním pohľadávky ako aj ďalšími pohľadávkami, ktoré vzniknú odporcovi, podľa článku III sa majú zrážky zo mzdy vykonávať až do doby pokiaľ odporca písomne neoznámí zamestnávateľovi, že všetky jeho pohľadávky sú splatené, článok V dohody vyplýva, že dlžník nemá právo takúto dohodu vypovedať, odstúpiť prípadne inak ukončiť/ a takéto ustanovenia dohody zakladajú nerovnováhu v neprospech navrhovateľky s tým, že ide o neprijateľné podmienky, ktoré robia takúto dohodu o zrážkach zo mzdy neplatnou. Okrem toho dohoda o zrážkach zo mzdy môže zabezpečovať len pohľadávku, ktorá existuje v čase jej uzavretia avšak ako vyplýva zo zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 30.4.2010 tak v tento deň bola uzavretá aj dohoda o zrážkach zo mzdy avšak v takýto deň pohľadávka vzhľadom na charakter úveru /ide o revolvingový úver na základe ktorého navrhovateľka takýto úver čerpala zo svojho bankového účtu, pričom z listinného dokladu zažurnalizovaného na čl. 8 vyplýva, že splatnosť prvej splátky nastala 19.6.2010 a teda pohľadávka tak vznikla až po uzavretí dohody o zrážkach zo mzdy/ neexistovala a teda aj nemohla byť platne uzavretá dohoda o zrážkach zo mzdy. Zároveň takáto dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahuje označenie platiteľa mzdy ako základnú náležitosť takéhoto právneho úkonu, a preto je v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka neplatná. Vzhľadom na tieto skutočnosti súd určil neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy z dôvodu, že takýto právny úkon bol v rozpore so zákonom a neobsahoval všetky zákonné náležitosti a zároveň obsahoval neprijateľné podmienky, ktoré boli navrhovateľke ako slabšej strane vnútené odporcom. Pokiaľ ide o naliehavý právny záujem navrhovateľky na určení neplatnosti takéhoto právneho úkonu tak ten spočíva v tom, že určením neplatnosti právneho úkonu sa vyrieši sporná otázka či odporca je oprávnený uhrádzať svoju pohľadávku prostredníctvom takejto dohody o zrážkach zo mzdy alebo nie a odstránia sa tak pochybnosti o platnosti alebo neplatnosti právneho úkonu. Zároveň v prípade určenia neplatnosti právneho úkonu sa prestanú vykonávať zrážky zo mzdy navrhovateľky.

Keďže navrhovateľka bola úspešná v celom rozsahu, súd priznal navrhovateľke náhradu trov konania podľa § 142 ods. 1 O. s. p. a to náhradu trov právneho zastúpenia. Právny zástupca navrhovateľky vyčíslil trovy právneho zastúpenia v zákonnej lehote 3 pracovných dní odo dňa vyhlásenia rozhodnutia a preto súd priznal navrhovateľke náhradu trov konania v celkovej výške 323,13 €. Trovy právneho zastúpenia pozostávajú z nasledovných úkonov právnej pomoci: príprava a prevzatie zastúpenia vrátane prvej porady s klientom - hodnota úkonu právnej pomoci 61,87 € + režijný paušál vo výške 8,04 € pre rok 2014; účasť na pojednávaní zo dňa 20.06.2014 vo výške 61,87 € + režijný paušál vo výške 8,04 €; účasť na pojednávaní zo dňa 01.08.2014 vo výške 61,87 € + režijný paušál vo výške 8,04 €; strata času za účasť na pojednávaní zo dňa 20.06.2014 v zmysle § 17 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2014 a to v rozsahu 2 hod. 12 min. na ceste medzi mestom Lučenec a Žiar nad Hronom a späť (5 polhodín x 13,40 €); strata času za účasť na pojednávaní zo dňa 01.08.2014 v zmysle § 17 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2014 a to v rozsahu 2 hod. 12 min. na ceste medzi mestom Lučenec a Žiar nad Hronom a späť (5 polhodín x 13,40 €); cestovné a paušálna náhrada, t. j. cesta na pojednávanie z Lučenca do Žiaru nad Hronom a späť dňa 20.06.2014; cesta na pojednávanie z Lučenca do Žiaru nad Hronom a späť 01.08.2014 osobným motorovým vozidlom Mazda; náhrada za PHM za účasť na pojednávaní zo dňa 20.06.2014 vo výške 17,06 € + 0,183 €/km x 160 km; cestovná náhrada za PHM za účasť na pojednávaní zo dňa 01.08.2014 - 17,19 € + 0,183 €/km x 160 km. Vzhľadom na právne zastupovanie aj v ďalšom konaní sp. zn. 18C 70/2013 v ten istý deň na tom istom súde si právny zástupca z celkovej sumy cestovnej náhrady 226,81 eur (náhrada za km, spotreba PHM, náhrada za čas strávený na ceste) uplatnil 50 %, t.j. 113,40 eur. Vzhľadom na skutočnosť, že tieto úkony ako aj náhrady hotových výdavkov boli účelne uplatnené, súd priznal celkovú náhradu trov právneho zastúpenia navrhovateľky vo výške 323,13 €. Trovy právneho zastúpenia je odporca povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu navrhovateľky v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Banskej Bystrici a to v troch vyhotoveniach. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí. Toto právo strácajú tí účastníci konania, ktorí sa po vyhlásení rozhodnutia vzdali práva podať proti nemu odvolanie a to výslovne do zápisnice súdu.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Z.č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.